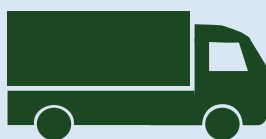


FAKTA – Clean Vehicles Directive (CVD)



EU har beslutat om att det i offentliga upphandlingar av fordon samt vissa transporttjänster ska vara en viss andel "rena fordon", enligt EU:s definition. Kraven finns i [Clean Vehicles Directive](#), som i Sverige är genomfört i [Lag \(2011:846\) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet](#) samt [Förordning \(2022:315\) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet som trädde i kraft 1 juni 2022](#).

Vilka upphandlingar omfattas av lagen?

Lagen gäller alla upphandlande myndigheter och enheter som lyder under LOU och LUF. De upphandlingar som omfattas av lagen är:

- Inköp, leasing, hyra och hyrköp av fordon.

samt följande transporttjänster:

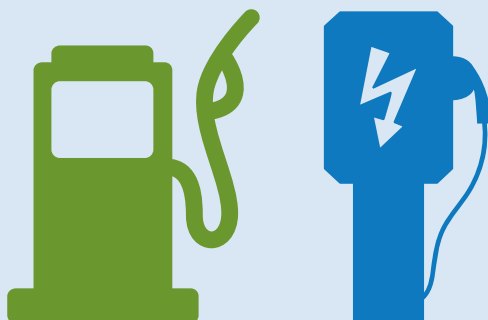
- Kollektivtrafik på väg (busstrafik med stadsbussar), CPV-kod 60112000-6
- Passagerartransporter på väg för särskilda ändamål (skolskjuts), CPV-kod 60130000-8
- Icke-reguljära passagerartransporter (färdtjänst, sjukresor, omsorgsresor), CPV-kod 60140000-1
- Sophämtning, CPV-kod 90511000-2
- Transporter och utdelning av post och paket, CPV-koder 60160000-7, 60161000-4, 64121100-1 och 64121200-2

Lagkraven är uppdelade på fordonstyp och referensperioder

Lagen innebär att en viss andel av det totala antal lätta fordon, tunga lastbilar respektive tunga bussar i ovan nämnda upphandlingar ska vara "rena fordon". Kraven gäller inte vid varje enskild upphandling, utan samtliga upphandlade avtal som tilldelats av en upphandlande myndighet eller enhet under två så kallade referensperioder.

Referensperiod 1: 2 aug 2021 - 31 dec 2025

Referensperiod 2: 1 jan 2026 - 31 dec 2030



Vad är "rena fordon" enligt denna lag?

EU:s definition av "rena fordon" i detta sammanhang är olika för lätta bilar samt tunga lastbilar och bussar.

Rena lätta bilar

Definition av ren lätt bil skärps mellan den första och andra referensperioden:

Första referensperioden

en lätt bil vars utsläpp uppgår till

- a) högst 50 gram koldioxid per kilometer, och
- b) mindre än 80 procent av de tillämpliga utsläppsgränserna för luftföroreningar vid verklig körning (RDE)

Definitionen innebär i praktiken elbilar, bränslecells-bilar samt eventuellt vissa energieffektiva laddhybrider med låga utsläpp av luftföroreningar.

Andra referensperioden

En lätt bil som inte släpper ut någon koldioxid.

Definitionen innebär i praktiken elbilar och bränslecells-bilar.

Rena tunga lastbilar och bussar

Definition av ren tung buss och ren tung lastbil är lika för båda referensperioderna:

Både första och andra referensperioden

en tung buss eller lastbil som

- a) är ett elfordon, eller
- b) drivs med ett annat alternativt drivmedel än el

I begreppet "annat alternativt drivmedel" ingår följande drivmedel:

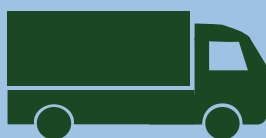
- Vätgas
- Fordonsgas (gasformig och flytande)
- Flytande biodrivmedel
- Gasol
- Syntetiska och paraffiniska drivmedel

OBS! För att klassas som en ren tungt lastbil eller buss får inte flytande biodrivmedel eller syntetiska/paraffiniska drivmedel blandas med konventionella fossila drivmedel. ED95, HVO100, FAME100/B100 är därmed godkända produkter i dagsläget. Biodrivmedlen får inte heller vara producerade från råvaror med hög risk för indirekt ändrad markanvändning (ILUC¹).

I lagen definieras också **Utsläppsfria bussar**, som ett rent fordon utan förbränningsmotor eller med förbränningsmotor som släpper ut mindre än 1 gram CO₂ /kWh. Det vill säga i praktiken elbussar och bränslecells-bussar.

Hur följs lagkraven upp?

I lagen anges att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter de upphandlande myndigheterna och enheterna är skyldiga att lämna vad gäller andel rena fordon i de upphandlingar som omfattas av lagen. Några sådana föreskrifter finns dock inte publicerade i nuläget, vilket gör att det fram tills föreskrifter beslutats är oklart hur rapportering av dessa uppgifter ska ske.



¹ ILUC står för Indirect Land Use Change och används som begrepp inom EU:s direktiv om förnybar energi (2018:2001). Snabbt förenklat är "High ILUC-risk"-råvaror, sådana som har hög risk att förändra markanvändningen så att klimatpåverkan ökar. I dagsläget gäller det främst palmolja.

Hur stor andel behöver vara "rena fordon"?

Lagkraven på en viss andel "rena fordon" gäller inte vid varje enskild upphandling, utan samtliga upphandlade avtal som tilldelats under respektive referensperiod, enligt följande:

Andel rena lätta fordon

Referensperiod 1 2 aug 2021 – 31 dec 2025	Referensperiod 2 1 jan 2026 – 31 dec 2030
Rena lätta bilar: <i>max 50 g CO₂/km samt mindre än 80 % av utsläppsgränserna för luftföroreningar</i>	Rena lätta bilar: <i>0 g CO₂/km</i>
38,5 %	38,5 %

Knappt två av fem
upphandlade bilar:

- El
- Eventuellt vissa laddhybrider
- Vätgas

Knappt två av fem
upphandlade bilar:

- El
- Vätgas

Andel rena tunga bussar (stadsbussar)

Referensperiod 1 2 aug 2021 – 31 dec 2025	Referensperiod 2 1 jan 2026 – 31 dec 2030
Rena tunga bussar: <i>El, laddhybrider, vätgas, biodrivmedel, fordonsgas, gasol, syntetiska och paraffiniska drivmedel</i>	Rena tunga bussar: <i>El, laddhybrider, vätgas, biodrivmedel, fordonsgas, gasol, syntetiska och paraffiniska drivmedel</i>
45 % varav minst hälften av de rena bussarna ska vara utsläppsfria bussar: max 1 g CO ₂ /kWh	65 % varav minst hälften av de rena bussarna ska vara utsläppsfria bussar: max 1 g CO ₂ /kWh

Knappt var fjärde upphandlad
stadsbuss:

- El
- Vätgas

Var tredje upphandlad
stadsbuss:

- El
- Vätgas

Andel rena tunga lastbilar

Referensperiod 1 2 aug 2021 – 31 dec 2025	Referensperiod 2 1 jan 2026 – 31 dec 2030
Rena tunga lastbilar: <i>El, laddhybrider, vätgas, biodrivmedel, fordonsgas, gasol, syntetiska och paraffiniska drivmedel</i>	Rena tunga lastbilar: <i>El, laddhybrider, vätgas, biodrivmedel, fordonsgas, gasol, syntetiska och paraffiniska drivmedel</i>
10 %	15 %